

Tornionjoen lippokalastus matkalla Unescoon

Lippoaja

Ammattilainen

Perinteen ylläpitäjä

Tuhat vuotista historiaa
mukanaan kantava
kalastaja kosken rannalla

Luontoa kunnioittava

Pieni katsaus historiaan

Ruotsin kuningas 1700 - luvun loppupuolella....

Heikki

Matti

Hente

1970 - luku

Elokuun alku
1980.
Pitkän
keskikesän
helteisen jakson
jälkeen n.3000
siikaa
vuorokaudessa.

Heinäkuu 2004

Matti Kanninen:

" Kuule Jaska, nyt on
niin, että kesäsiikaa ei
ennää ole."

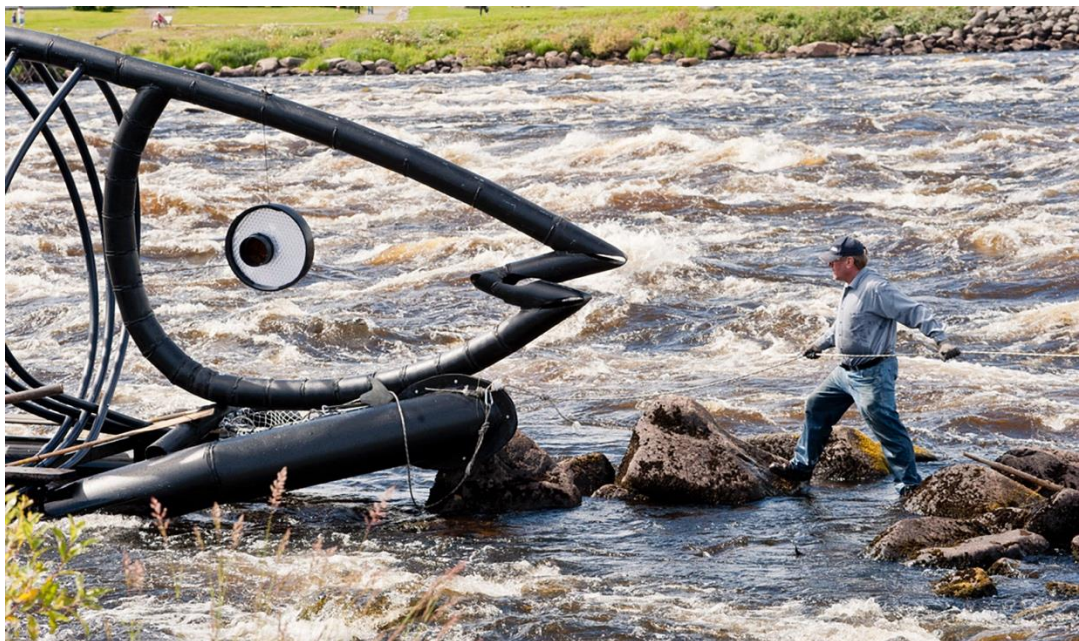
Pro Siika, suunnittelua vuosina 2008 – 2009, yhdistys rekisteröidään 10.11.2010

Yhdistyksen päätarkoituksena on palauttaa vaellussiika Perämeren pohjukkaan laskeviin jokiin ja nostaa siika sille kuuluvaan arvoonsa lohen rinnalle. Nostaa yleistä tietoisuutta siiasta. Nostaa yleistä tietoisuutta ainutlaatuisesta lippouskulttuurista.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:

- Toimii yhdessä joki- ja merikalastajien kanssa Ruotsissa ja Suomessa.
- Toimii kentällä
- On yhteydessä ja impulssien antajana tutkijoille tutkijoille, matkailuyrittäjille, päättäjille ja medialle.
- Tekee aloitteita ja ehdotuksia
- Vaalii ja kehittää siian perinteistä kalastuskulttuuria.
- Vaikuttaa siian istutusten nopeaan kasvattamiseen kutujokiin

Iso Siika

Heinäkuun toinen
viikko 2013.

Tarkoituksena
kiinnittää huomiota
heinäkuun vaellussiian
katoamiseen.

SKR:n Lapin rahaston
ympäristöpalkinto 2015

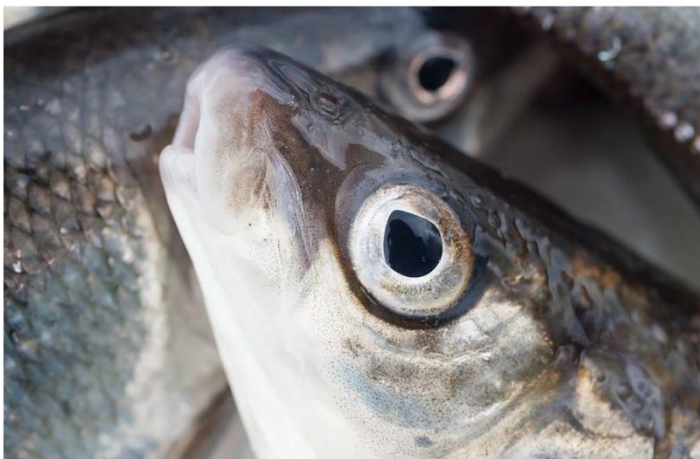
Vuoden 2015 seutuvilla
alkaa perinnekalastukseen
liittyvien hankkeiden
systemaattinen suunnittelu
ja toteutus.

Hello Siika !

ProSiika ry.

Meilä on siian merkki ottassa ja lohi kutittaa kainaloita

Pitkäikäiset kulttuurit syntyvät tarkoituksenmukaisuudesta. Kun toiminta on sopusoinnussa luonnon, ympäristön ja ympäröivän elämän kanssa, kulttuuri parhaimmillaan kasvaa ajattomaksi, eläväksi, kyseisestä ajasta riippumattomaksi.

ProSiika Ry:n tavoitteena on vaalia ja kehittää omaperäistä ja ainutlaatuista perinnekalastuskulttuuria Tornionjoella.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:

- Toimii aktiivisesti perinteisen koskikalastuskulttuurin säilyttämiseksi
- Osallistuu aktiivisesti perinteen suojelustrategian suunnitteluun ja toteutukseen
- Toimii yhdessä joki- ja merikalastajien kanssa Ruotsissa ja Suomessa.
- Toimii kentällä keräten tietoja perinnekalastajilta Tornionjokivarresta ja Perämeren merikalastajilta
- On yhteydessä ja impulssien antajana tutkijoille, matkailuyrittäjille, päättäjille ja medialle.
- Ideoi ja toteuttaa tarkoituksensa mukaisia kehityshankkeita ja tapahtumia
- Hoitaa koskikalastuskulttuuria tukevaa ja edistävää viestintää sekä markkinointia

Suojele
Tue Siikaa
Kulttuuria

Yhdistyksen historia tiivistettynä

Yhdistys rekisteröidään 10.11.2010. Vuoden 2011 lokakuussa alkaa esiselvityshanke Perämeren vaellussiian tilasta.

Huhtikuussa 2012 pidetään ProSiika symposium Aineen taidemuseolla Torniossa

Heinäkuun toisella viikolla 2013 musiikki tanssijoihin siivittää IsoSiikaa Tornioista Aavasaksalle. Hankkeella kiinnitetään huomiota heinäkuisen vaellussiian katoamiseen.

Lapin kulttuurirahasto myöntää ProSiialle ympäristöpalkinnon 2015.

Kolmivuotinen kulttuuri - ja tutkimushanke "Tornionlaakson kesäsiika aloitetaan maaliskuussa 2016

Marraskuussa 2017 Tornionjoen koskikalastuskulttuuri nimetään elävän perinnön kansalliseen luetteloon.

Toukokuussa 2018 aloitetaan museovirastolta saamalla avustuksella hanke "Pyydä, paista ja nauti oma varrassiikasi". Vuosi huipentuu kansainväliseen Lippo-festivaaliin Torniossa ja Haaparannalla.

"Kuas se sitte jos emmä met itte" hanke saa heinäkuussa 2019 rahoituksen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahoituksesta. Marraskuussa pidetään "Rajaton kulttuuriperintö ja Unesco-symposium Torniossa. Tähtäin Unescoon alkaa kirkastua.

Vuonna 2020 aikana "Kuas se sitte-hanke saa rinnalleen kaksi uutta Unescoon hakua palvelevaa hanketta: "Merta näkyviin - talvikauden kalastusperinne talteen" ja "Kulttuuriperintö tutuksi lapsille". Samalla alkaa kiinnostuksen ilmaisun valmistelu kohti Unescoa vuodelle 2021.

"Olipa kerran siika, jonka ystävä oli Miika.
Siika tykkäsi hampparista, muttei todellakaan ranskiksista.
Siika ui koskessa ja piti purkkaa poskessa."
Koululaisen siikaruno Mataringissa 2017

Unesco ja elävä kulttuuriperintö

Mitä yhteistä on saunomisella, kansantanssilla, kirkonrotalla ja kalakukolla? Kaikki ovat aineetonta elävää kulttuuriperintöä, joka on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa. Elävä perintö yltää kaikkialle ihmisen toiminnan muotoihin.

Elävä perintö siirtyy sukupolvelta toiselle, se on dynaamista ja jatkuvasti kehittyvää. Elävät perinteet luovat yhteisöllisyyttä, vahvistavat luovuutta ja tarjoavat vaihtoehtoisia tapoja tutustua toisiimme.

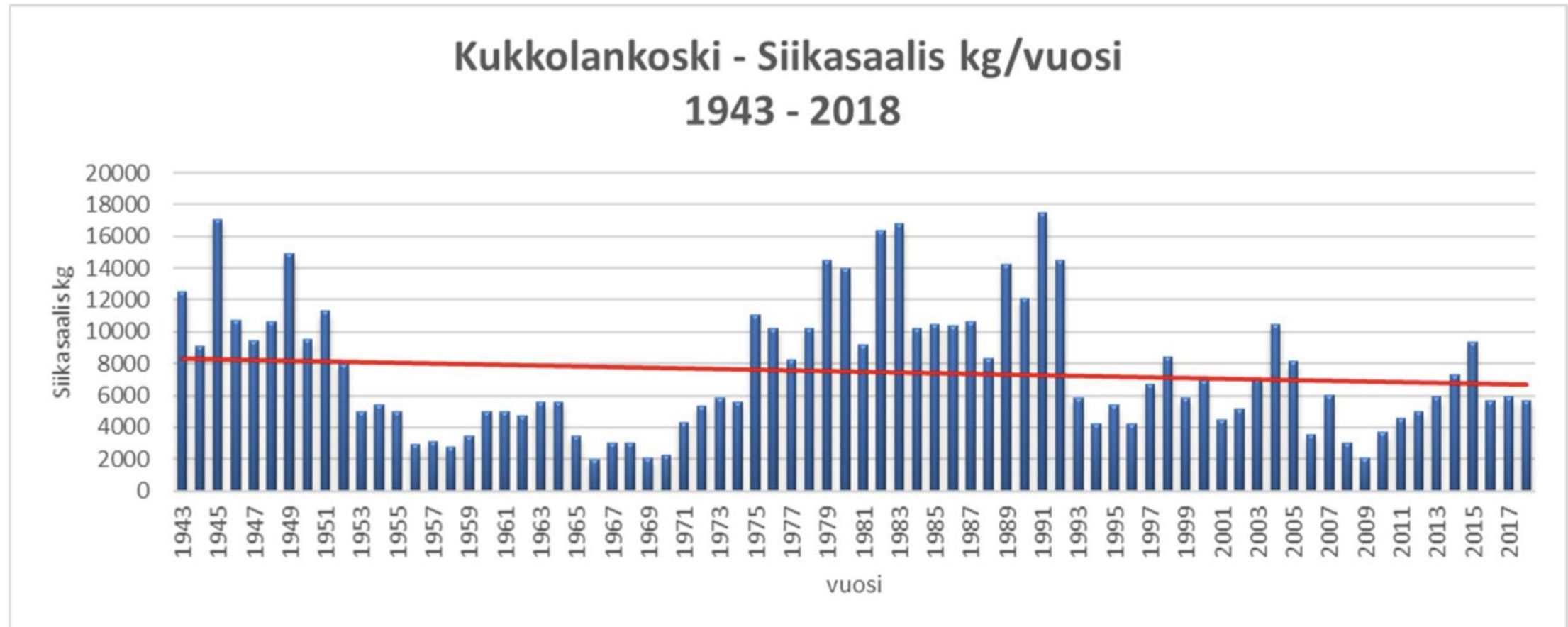
Edellytykset

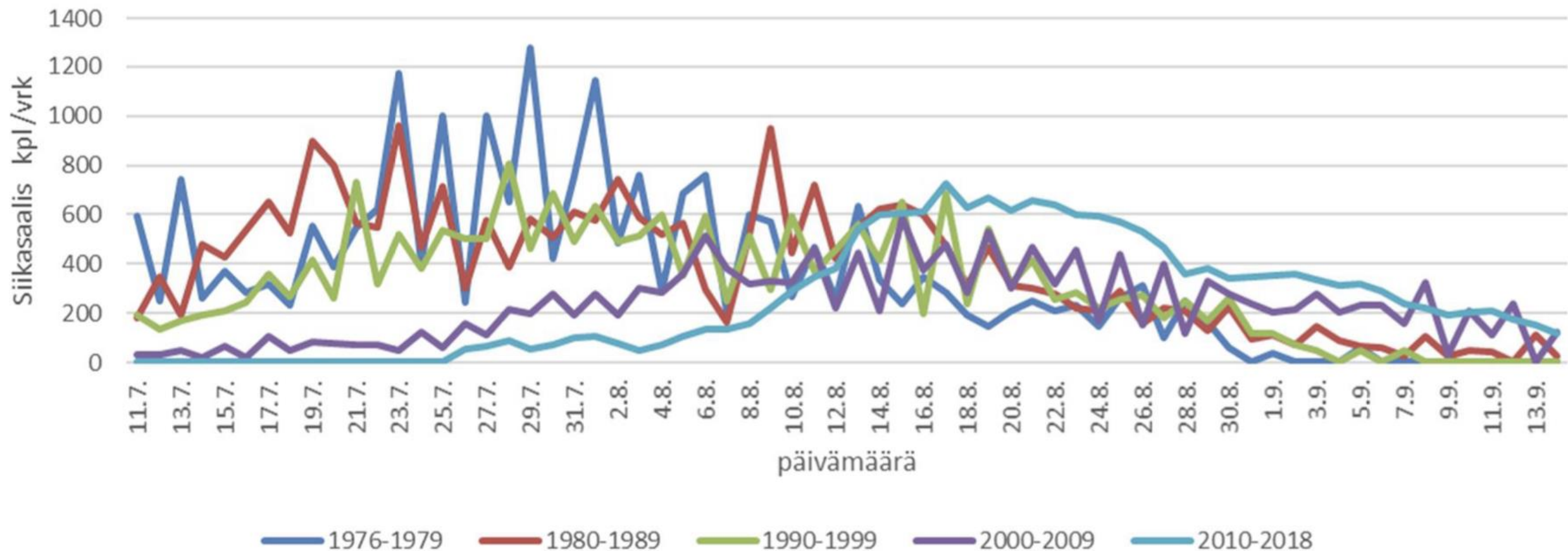
Joessa on
pyydetävää
kalaa.

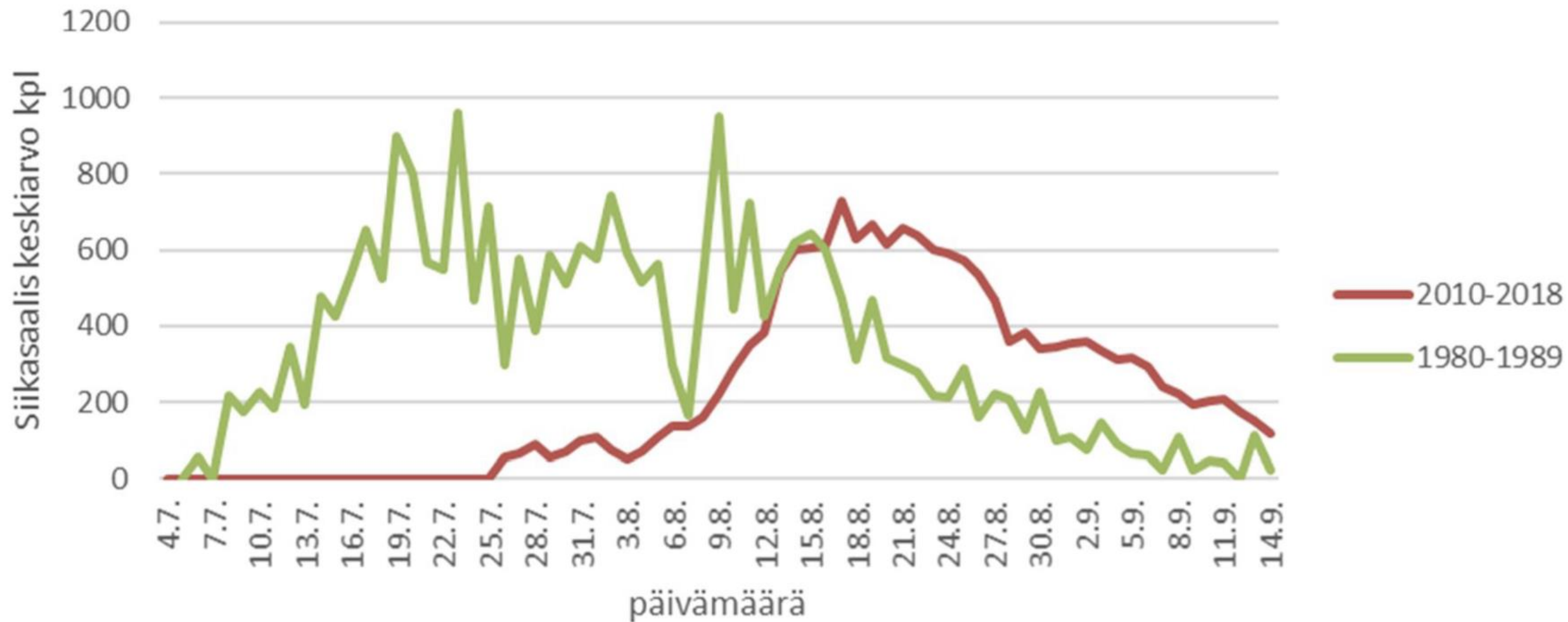
Tilastot pohjautuvat Kukkolankosken osakaskunnan (ent. Siikayhtymän) siikaisäntien Juhani Hannun ja Matti Laurin keräämiin tietoihin. 1976 – 2010 päiväsaaliit on rekonstruoitu J Hannun keräämien äyrin tilastojen perusteella voimassa olevien siianjako periaatteiden mukaisesti.

Kukkolankoski päivittäinen siikasaaliis kpl/ vrk - vuosikymmenen keskiarvo

Kukkolankoski päivittäinen siikasaalis - kpl/vrk - vuosikymmenen keskiarvo

Perinnetieto säilyy kun kulttuuri pysyy elävänä.

Lippopaikat

Lippovuorot

Rakentaminen

Kuvat 24. 8. 2024

Haasteet

Parin sukupolven aikana tapahtunut voimakas muutos/kehitys yhteiskunnassamme.

Hakuprosessia toteutetaan parhaillaan

Hakemus jätetään Ruotsin, Institutet för Språk och folkminnen(ISO F), ja Suomen museoviraston yhteisenä hakemuksena maaliskuussa 2025.